Відкриймо значення Європейського Проекту

Декларація Групи «Християнські Ініціативи для Європи» (ІХЕ)

Незадовго після розширення Європейського Союзу у 2004, котре повинно було принести надію, Європа зіткнулася зі сумнівами та побоюваннями. Труднощі інтернаціонального контексту, старіння населення, а також зростання індивідуалізму та національного егоїзму послаблюють Європейську конструкцію.

З нагоди підготовки до святкування П'ятдесятої річниці підпису Договору про утворення Європейського Економічного Союзу 25 березня 2007 року, ми стверджуємо, що Європейська конструкція заснована на базі ширшого проекту, котрий надає йому сенсу та залишається і надалі надзвичайно актуальним: примирення між людьми для побудови простору миру, справедливості, процвітання та солідарності, простору, відкритого на служіння світові.

Європейський Союз змушений сьогодні зіткнутися з новими викликами: швидкозростаюча економічна глобалізація; бідність, яка надалі продовжує існувати або навіть і поглиблюється, особливо безпосередньо біля його дверей, в Африці; лавиноподібна еміграція; конфлікти на Близькому та Середньому Сході та серйозні загрози навколишньому середовищу. У цьому контексті, мовчання чи занадто боязливі акції Європи були б помилковими. Отже необхідно якнайшвидше задіяти нові рефлексії над напрямком Європейського проекту, щоб визначити, що нам потрібно змінити у нашій поведінці, і щоб приготуватися взяти відповідальність відповідно до нашої історії і нашого потенціалу.

1. Спадщина без проекту?

Що ж ми констатуємо з нагоди 50-річчя Римського Договору? Європейська динаміка є заблокована. Прийняття єдиної валюти - євро було успішним, але історичне возз'єднання, котре здійснив Європейський Союз з входом дванадцяти нових держав-учасників не супроводжувалося інституціональними реформами, необхідними для його коректного функціонування, реформами, які однак готувалися впродовж 15 років.

Чому існує така ситуація? У певних країнах Європейський проект має менше підтримки та прихильності серед громадян. Їхнє розчарування стосовно Європи було майже повсюдно виражене у низькій активності у останніх Європейських виборах і являє собою найважливішу причину відкидання проекту конституційного договору двома країнами-засновниками - Францією та Нідерландами.

Ми, Християни Європи, вважаємо, що завдання зі створення цього простору миру процвітання та солідарності, яке було ціллю заснування Європейського Економічного Співтовариства у 1957 році, на даний момент є до значної міри реалізованим, але мета проекту зі створення правдивого політичного Союзу зараз перебуває не у найкращому стані. Лише такий Союз дасть нам можливість дати відповідь на нові виклики, з якими ми стикаємося. Багато людей бояться що все це звели до простого права регулювати ринки. Справді, уряди країн-учасниць на даний момент поводяться як акціонери, живучи за рахунок цієї надзвичайної спадщини, але повільні у накресленні нових перспектив для Європи.

Люди, однак, шукають як жити разом. П'ятдесят років тому Друга Світова Війна та загрози тоталітаризму виявили необхідність примирення та об'єднання континенту. Сьогодні європейці стають багатшими, але, видається, менш незалежними. Індивідуалізм виснажує їхні соціальні зв'язки. Розглядаючи ці нові виклики початку 21 століття, ми бачимо, що тільки спільні цінності та проект розвитку цивілізації будуть здатні дозволити їм глибше заглянути у їхню спільну долю і прийняти їхню світову відповідальність.

2. Виклики взаємозалежного та надійного росту

Фактично це є справою європейських країн розпоряджатися своїми долями та вносити свій вклад у розв'язання проблем сучасності у згоді з усіма націями. У той час, коли Європейські демографічні перспективи на наступні 20-30 років є без сумніву регресивними, підняття нових світових сил проходить з шаленою швидкістю. Проходить загрозливий перерозподіл карт у грі, внаслідок якого середньостатистичні політичні сили ризикують втратити свій голос. Тому консолідація та поглиблення Союзу більш ніж 480 мільйонів людей забезпечить нам роль одного з найвпливовіших світових гравців, та дозволить нам більш спокійно стати перед лицем глобалізації, надаючи усім однакові права, а особливо тим, хто їх найбільше позбавлений.

Але це також передбачає і те, що ми маємо бажання, уяву та сміливість запропонувати модель більш гуманної цивілізації, та сприяти впровадженню правил, котрі би поставили економіку на службу людству. Цінності, у які ми віримо - повага до особи, свобода, солідарність, демократія, справедливість - заставляють нас поставити людство у центр Європейського економічного та політичного проекту. Щоб гарантувати розвиток людства, наші суспільства повинні шукати сильного та прийнятного економічного розвитку, базованого на знаннях та інноваціях, у повазі до нашого крихкого навколишнього середовища та наших обмежених природних ресурсів.

Економічний зріст необхідний для того, щоб забезпечити високий рівень зайнятості та соціального захисту у Європі. Він вимагає сьогодні, якнайшвидшого впровадження конкретних проектів, особливо у встановленні правдивого Європейського простору досліджень та інновацій, стимулюючи розвиток університетів та індустрії, та прийняття єдиної енергетичної політики для того, щоб гарантувати продовольче забезпечення за найкращими цінами.

Щоб вирішити цю останню проблему, яка є глобальною, Європа, яка говорить в один голос, буде найзначнішим партнером. Вона також повинна бути здатною забезпечити резерви для амортизації коливань на ринку. Вона мусить інтенсифікувати наступні дослідження та інвестиції у технології переробки відходів та сприяти розробці альтернативних видів енергії. Таким чином вона зробить свій внесок до побудови прийнятного для планети енергетичного майбутнього.

Занадто багато громадян залишаються позбавленими переваг економічного зросту. Ми повинні виразно переорієнтувати наш індивідуалістичний спосіб життя, опанований консумізмом. У центрі нашої спадщини є зобов'язання гарантувати людську гідність та боротьба проти будь-якої форми виключення. Однак, під тиском міжнародної конкуренції, технологічного розвитку, і з узагальненням моделі консумістичного суспільства, Європі сьогодні загрожує поділ між тими, хто живе у добробуті та безпеці та тими, кількість котрих постійно збільшується, кому загрожує матеріальна бідність і хто не має шансів бути соціально інтегрованими. Вимога соціальної справедливості, отже, запрошує країни-учасниць супроводжувати лібералізацію ринку прогресивним підсиленням соціальних норм, щоб сприйняти евентуальні реформи набутих переваг та щоб уникнути "соціального демпінгу". Оскільки солідарність є фундаментальною цінністю Європейського Союзу, таким чином Конституційний договір повинен включати у себе положення, котрі би краще висвітлили соціальний вимір, цінності та норми, котрі, у відмінності традицій різних країн, складають спільну спадщину. Європа повинна зберегти своє соціальне покликання, суттєву частину своєї ідентичності, і отже гарантувати кожній особі, будь-якого соціального походження, доступ до освіти, роботи та достойного життя

У турботі про майбутні покоління, ми запрошуємо Європейських лідерів підтримувати економічний розвиток, що базується на відновлюваних ресурсах та проводити бюджетну

політику, спрямовану на приготування до майбутнього, та на зменшення боргу, який компрометує її.

3. З відповідальністю за весь світ

Явище глобальних економічних обмінів, постійні конфлікти у світі після Холодної Війни, міграції, бідність та планетарні епідемії являють собою нові виклики Європейському Союзу. Вони закликають Європу, багату своєю Християнською спадщиною, до її глобальної відповідальності за мир, солідарність та світовий провід у служінні людству. Європа повинна взяти на себе відповідальність у світі. Для того вона повинна повернутися до найсуттєвіших речей, тобто до своїх духовних основ.

Європа, завдяки своїй недавній історії конфліктів, котрі вже тепер подолані, і завдяки крокам, спрямованим до плідного примирення, винайшла новий шлях в історії людства. Це є джерелом надії. Цей приклад єдності у різноманітності є моделлю, котра може допомогти світові рухатися вперед до єдності через більш людяну глобалізацію.

Європа повинна також бути моделлю для зібрання людей різних культур та релігій. У глобалізованому світі Європейські суспільства є все більше запрошені до відкритися на інші культури та інші релігії. Європейський Союз повинен охопити всі ці нові реалії, наприклад через підтримку міжкультурного та міжрелігійного діалогу, та через усвідомлення того, що цей діалог є корисним не тільки для забезпечення мирного співжиття, але також і для збагачення самого Європейського проекту.

Все це передбачає те, що Європа бере на себе три фундаментальні завдання:

- Вона повинна бути **фактором миру**, і тому розвивати свої дипломатичні та воєнні засоби з єдиної можливої точки зору на це: крім звичайної захисної функції, **світової ролі попередження та розв'язання конфліктів**, збереження миру та прав людини всюди, де їм загрожує небезпека, і особливо зі сторони фундаменталізму та тероризму. Беручи до уваги невідкладність цього, ми закликаємо Європейських лідерів будувати не на ілюзорній однодушності, але на консенсусі, Європейській дипломатії, що базується на обороні, яка робить її надійною.

- Вона повинна бути **міжнародним промоутером солідарності та партнерства для розвитку**: Європа повинна приділити найвищу турботу щодо обіцянок, даних найбіднішим країнам. Вона повинна бути прикладом у боротьбі за досягнення цілей тисячоліття шляхом концентрації своїх зусиль, спрямованих на зменшення бідності, тобто досягнути і перевищити якнайшвидше старі завдання - виділення на розвиток 0.7 % ВВП.

- Вона повинна **створити спільну еміграційну політику,** базовану на радикально новому підході до проблем міграції, на більш детальній координації, більш гуманній політиці прийняття та інтеграції емігрантів з набагато більш строгою політикою спів-розвитку у країнах еміграції, котрі є партнерами Європи, особливо в рамках партнерства з Африкою та Латинською Америкою.

На додачу до цих завдань існує ще одне, котре складає справжній виклик для об'єднаної Європи: скласти уяву, запропонувати та підтримати встановлення **світового керівництва** на служіння стійкому розвитку. Саме у повній повазі до принципу субсидіарності, можуть бути ефективно усунуті проблеми світового масштабу. Всередині виру глобалізації, Європейський приклад пропонує модель, яка би функціонувала згідно з її конституціональними та монетарними досягненнями, чи згідно застосування спільнотного методу. Громадяни Європи повинні зрозуміти, що швидкість руху світу наростає, і для Європи стає невідкладним

зайняти там своє місце, таким чином, щоб взяти на себе ті відповідальності, які відповідають покликанню нашого континенту.

4. Єдність, яку потрібно поглибити

Ми переконані, що Європа повинна поглиблювати свою єдність та знайти свою когеренцію. Саме тому, визнаючи, що перспективи країн, які подають заявки на приєднання до Європейського Союзу, є найсильнішими мотивами для реформ та примирення Європейського народу, ми вважаємо, що добробут теперішніх членів ЄС та їхніх партнерів вимагає зробити паузу у розширенні, щоб таким чином Союз зміг зосередити увагу на своїх інституціональних реформах, що не виключають зміцнення співпраці з нашими країнами-сусідами. Бо продовжуючи рухатись далі подібним чином, з'явиться загроза самому його існуванню. Через повільність їхньої адаптації до нових реалій світу під ризиком знаходиться вага Європи на міжнародній арені. Ре-формулювання політичних та культурних завдань Європи стало невідкладним та невідворотним.

Крім інституціональних адаптацій, ми очікуємо, що глави держав та урядів сформулюють справжні етичні критерії Європейського урядування:

- підготування суспільної думки до життя всередині інституціональних рамок та адаптація до наново об'єднаної Європи;
- відновлення динаміки співіснування між Європейськими інституціями та національними урядами щоб уникнути відродження суверенітетів;
- наново вивчити основи субсидіарності, що передбачають відповідальність учасників, особливо на регіональному, місцевому та суспільному рівнях.

Європейський Союз не може бути побудований без участі його громадян. Необхідно отже розширити простір Європейського громадянства, шляхом підтримки нових форм громадянської участі, шляхом стимулювання мобільності молоді через участь у шкільних та університетських обмінах та через організацію все-Європейської громадянської служби.

Більше того, Європейська демократія, яку все ще треба будувати, повинна бути заснованою на ефективних інституціях та сильній громадянській заангажованості. Однак брак інформації, а навіть присутність дезінформації, щодо діяльності та повноважень Європейського Союзу є драматичним. Невідкладним завданням є забезпечення громадян Європи засобами для розуміння та діяльності всередині Європейської демократії. Трансформація свідомості стосовно Європейського Союзу передбачає реабілітацію політики та мобілізацію всіх потенційних діячів задля позитивного, ясного, настійливого та повного інформування, що б дозволило сприймати Європу як більш близьку, і дозволило б кожному краще зрозуміти його Європейську ідентичність. Ми вважаємо, що ця зміна ментальності не залежить лише від наших політичних лідерів. На своєму рівні, діячі громадянського суспільства повинні також взяти ініціативу: вони тепер можуть мати значний вплив.

Тому ми закликаємо:

- Чоловіків і жінок - політичних лідерів - зробити Європейський вимір центром їхніх стратегій та промов;
- Медіа - презентувати Європу таким чином, щоб краще ознайомити з різними її країнами та різними культурами; щоб краще ознайомити з природою та роботою Європейських інституцій;
- Вчителів - включити Європейський вимір до їхніх лекцій, не чекаючи на реформу навчальної програми;
- Різноманітних діячів культурного життя - збільшувати транскордонні та транснаціональні обміни;

- Всіх людей, що знаходяться на відповідальних посадах - включити їхні дії та досягнення у Європейську візію.

Представники різних рухів та Європейських організацій Християнського напрямку, ми робимо цей заклик задля нового пробудження всіх громадян Європейського Союзу. Візія віднайти батьків-засновників Європи не є справою минулого. Вона є планом на майбутнє, котрого чекає наш континент; вона є носієм надії для світу на початку 21 століття. Вона є спадком, що зараз знаходиться під загрозою. Ми повинні повернути їй її життя, і поширити його на всіх європейців, на весь світ. Ми бажаємо співпрацювати задля цього з кожним, хто поділяє цю ціль.

Bruxelles, janvier 2007,

Michel Camdessus
Président des Semaines Sociales de France
France

Hans Joachim Meyer
Président du Comité central des Catholiques allemands
Allemagne

Jean-Marie Brunot
Membre du Bureau des Semaines Sociales de France
Coordinateur du Groupe IXE
France

Alain Heilbrunn
Membre du Bureau des Semaines Sociales de France
France

Luca Jahier
Présidence nationale des ACLI
Secrétaire national de Retinopera- Italie

Wilhelm Rauscher
Bureau du ZdK (Zentralkomitee der deutschen Katholiken)-Allemagne

María Luisa LLadó de Sols
Asociación Católica de Propagandistas - Espagne

Henryk Woźniakowski
Editions ZNAK
Pologne

Antoine Arjakovsky
Directeur de l'Institut d'Etudes Œcuméniques
Université Catholique d'Ukraine
Ukraine

Theo Peporté
Luxembourg

Anna Kolkova
Editions LUC
Slovaquie

Neven Simac
Cercle Académique Chrétien
Croatie

Pedro Sols
Conseiller National de la ACdP (Asociación Católica de Propagandistas) -Espagne

Piotr M. A. Cywinski
Président du KIK – Club de l'Intelligentsia Catholique- Pologne

Franco Garelli
Secrétaire Semaines Sociales des Catholiques italiens
Italie

IXE-Initiative de Chrétiens pour l'Europe

Хто такі Група IXE?

Впродовж Дев'яностих років, для "Соціальних Тижнів Франції" став очевидним той факт, що надалі проблеми суспільства повинні вивчатися та розв'язуватися тільки будучи поміщеними у міжнародний контекст, і перш за все - у Європейський контекст. Обміни, які відбулися наприкінці 1999 року між Соціальними Тижнями Франції та Центральним Комітетом Німецьких Католиків (ZdK), показали, що обидві організації глибоко поділяють ті самі

занепокоєння. Таким чином у травні 2000 року обидва їхні президенти підписали *Маніфест для Європейської свідомості*, котрий став точкою відліку справжнього процесу.

Цей процес дозволив швидко заснувати сітку "соціальних Християн", що походять з заходу, центру та сходу Європи, інформаційну сітку, чиїм найпершим завданням є уможливити для її членів "*краще пізнати та зрозуміти одні одних*" незважаючи на відмінність своїх досвідів, історій та культур.
Другою ціллю цієї сітки є заснування пункту для критичного спостереження за еволюцією Європейської структури, місцем рефлексії по відношенню до принципів соціальної доктрини Церкви для того, щоб могти, коли це можливо, виразити себе та подати пропозиції.

Нарешті, ця сітка повинна мобілізуватися, щоб "внести сій вклад в успіх великих заходів Європейського рівня". Це сталося у вересні 2004 року на сесії, присвяченій Столітньому ювілею Соціальних Тижнів Франції, де ця сітка забезпечила присутність 1000 учасників, що прибули з Європейських країн. Це сталося і під час Katholikentag у Саарбрюкен у травні 2006 року, у рамках сектору тем, присвячених *визначенню місця справедливості* у новій Європі. Це відбувається і зараз через партнерство з Комісією Єпископських Конференцій Європейського Союзу (COMECE) для приготування Конгресу, що відзначатиме 50-ту річницю підписання Римського Договору у Римі в березні 2007 року.

Починаючи від червня 2002 року, ця сітка працювала під керівництвом Робочої Групи, створена з представників дванадцяти Європейських країн та з Комісії Єпископських Конференцій Європейського Союзу (COMECE). Ця Група перебуває у тісному зв’язку з керівниками Соціальних Тижнів Іспанії та Італії.

На зустрічі в Люксембурзі у березні 2006 група прийняла назву "Християнські Ініціативи для Європи", що має абревіатуру IXE.